

Ký Ức Hà Nội (2)

Mai Xuân Dũng

Quan Tổng Đốc tại Hà Nội với 4 cái dù lọng

Tổng đốc là một chức quan đầu tỉnh mà đơn vị hành chính này chỉ có từ thời vua Minh Mạng (1831). Dân ta biết nhiều đến hai vị tổng đốc Hà Nội đã lần lượt hy sinh với thành Hà Nội khi giặc Pháp tấn chiếm, là Nguyễn Tri Phương và Hoàng Diệu. Khi thực dân Pháp đã chiếm được nước ta, buộc triều Đông Khánh phải giao cái không gian Thăng Long xưa để làm nhượng địa rồi lập thành phố Hà Nội, thì cao hơn chức tổng đốc còn có

viên công sứ người Pháp đứng đầu một tỉnh, thành phố Hà Nội cũng vậy. Chế độ bảo hộ nên tổng đốc chỉ còn làm một số việc cai trị dân để phục vụ cho lợi ích của Tây. Thường phục các quan vẫn áo dài khăn cuốn, chỉ có thêm cái mũ đen (huân chương) của Tây hay cái khánh của vua ban. Thi thoảng mặc phẩm phục hay triều phục vào các dịp lễ trọng. Biểu trưng của quyền lực là có người che lọng, càng nhiều càng sang. Di lại bằng võng do phu khiêng vác hay đi ngựa trên đường phố vẫn còn nhiều lây lội.

(Ảnh trong bộ sưu tập Ký ức Hà Nội xưa)